

◇ ΑΤΤΙΚΟΣ ◇Ξ

ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

ΜΑΡΗΝΗ 20 - ΑΘΗΝΑ 104 33 - ΤΗΛΕΦΩΝΟ 210 523 5149

www.attikosomilos.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: «ΑΤΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ»
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Χριστίνα Δούκα - Τρύφων Αναγνωστόπουλος
ΕΚΔΟΤΗΣ-ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ: Χριστίνα Δούκα, Αιγιοσθένων 57, 11146 Γαλάτσι
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ: 1063
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΜΟΝΤΑΖ
ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΗΣΗ: L-PRESS, Ζαΐμη 40, τηλ. 210 8228258

ΠΡΟΣΟΧΗ

ΟΙ ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΕΤΑΡΤΗ, ΠΕΜΠΤΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ:

6 ΕΩΣ 8 Μ.Μ.

**Τον Αύγουστο τα Γραφεία του Αττικού
θα παραμείνουν κλειστά.**

Θα ξαναβρεθούμε πάλι μαζί τον Σεπτέμβριο.

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

«Ακροβατικό!»

Φωτογραφία:

Χριστίνα Δούκα

ΕΜΠΡΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟ

«Λίμνη Καστοριάς»

Σπύρος Δημητρακόπουλος

ΠΙΣΩ ΕΞΩΦΥΛΛΟ

«Θυράνια Ζωγραφική»

Χάρης Ιωαννίδης

Τα απογευματινά της Δευτέρας

Τον Σεπτέμβριο θα συνεχιστούν τα μαθήματα χορού στα γραφεία μας κάθε Δευτέρα απόγευμα. Είναι μια καλή ευκαιρία μετά τα μαθήματα να συγκεντρωνόμαστε για να παρακολουθήσουμε μια ταινία, μια επανάληψη βιντεοπροβολής, ακόμα να οργανώσουμε μια ποιητική βραδιά ή να παίξουμε ένα παιχνίδι π.χ. Scrabble, σκάκι κ.α.

Όσοι πιστοί προσέλθετε.

ΠΕΝΘΗ

Το Δ. Σ. του Συλλόγου μας εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια στην οικογένεια της Χρύσας Δημοπούλου, ενός από τα παλαιότερα μέλη του Αττικού που μας άφησε πρόσφατα.

Στις αγαπητές φίλες και μέλη του Αττικού Ιωάννα και Τίτη Σπανακίδου εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια για την απώλεια της μητέρας τους και τους ευχόμαστε δύναμη και κουράγιο στις δύσκολες στιγμές τους.

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

Με πολλή αγάπη καλωσορίζουμε τα νέα μας μέλη:

Νίκο Δαρδάνη, Γεωργίο Παπακωνσταντίνου, Μιχαήλ Κορωναίο, Χαράλαμπο Ματιάτο, Νίκο Γιαννακόπουλο, Γεωργία Σωτήρχου, Σπύρο Σταμούλη, Βασιλική Ζαρκάδη, Δήμητρα Χρυσικοπούλου, Μαρία Βεντούρη, Κων/νο Βεντούρη, Δώρα Βασιλοπούλου, Φωτεινή Μοίρα, Μαρία Οικονομίδου, Ρούλα Ιωσηφίδου, Σοφία Δαρδάνη, Ελένη Μήτσι, Ιωάν. Τουτουζή, Αγγελική Τουτουζή, Ελένη Κατσιμπάρδη, Νάσια Αθανασίου, Στέλλα Παναγούλα, Βασιλική Βογιατζή, Νίκο Κοιρίδη, Μαρία Παραρά, Ευδοκία Μπινιάρη, Δημήτριο Κουρούνη, Θάνο Υψηλάντη, Μαρία Κουρούνη, Ευαγγελία Υψηλάντη, Κατερίνα Βασιλείου, Χριστιάνας Ρειετάγκου, Λίζας Ρειετάγκου, Έφης Χριστοφιλάκου, Νίκου Χριστοφιλάκη, Φίλιπ ΜακΕμελμερ, Ειρήνη Κακριδή, Ευαγγελία Μάνακα, Έφη Ραφτάκη και Βάνα Βέτσα.

2013/02/10

«Αθανάσιος Διάκος»

«Μαίναλο Τουλίπα»

Φωτογραφίες: Ρόζα Αφεντάκη

Αποκριά με τους «Γέρους» της Σκύρου

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΠΙΤΡΑ-ΣΥΡΙΓΟΥ

Είναι γνωστή η έφεση των Αττικών στο χορό και στο τραγούδι. Συνεπώς οι Αποκριές είναι πάντα ευκαιρία για να ικανοποιηθούν και τις δύο αυτές αγάπες τους, εξ ου και η μεγάλη συμμετοχή τους στην εκάστοτε αποκριάτικη εκδρομή, που φέτος είχε προορισμό το νοτιότερο νησάκι των βόρειων Σποράδων, τη Σκύρο.

Ξεκινάμε το Σάββατο χαμογελαστοί και ροδαλοί. Κανείς δεν ανησυχεί για την οργάνωση της εκδρομής. Θα είναι άριστη, αφού την έχει αναλάβει, όπως πάντα, η έφορος του ομίλου κ. Μαίρη Χονδρογιάννη, η οποία φροντίζει για ένα πλούσιο και άψογα εκτελεσμένο πρόγραμμα.

Το ροδαλό μας χρώμα γίνεται για λίγο λεμονί, στη διάρκεια του μιάμισης ώρας ταξιδιού μας με το καραβάκι -από την Κύμη στη Σκύρο- εξ αιτίας των βοριάδων που έχουν ένταση 6 με 7 μποφόρ. Το χαμόγελο όμως χαμόγελο. Στις συζητήσεις όλοι προσηλαθούν να κρύψουν ποια θα είναι η αποκριάτικη μεταμφίεσή τους στο βραδινό γλέντι. Κανείς δεν ανοίγει τα χαρτιά του μέχρι να έλθει η ώρα της αποκάλυψης. Η ευρηματικότητα και η φαντασία ενθουσιάζουν, δημιουργούν ατμόσφαιρα ιλαρότητας. Οι μάσκες κρύβουν τα πρόσωπα και επιτρέπουν στους μεταμφιεσμένους να γίνονται κάποιιοι «άλλοι», για λίγο απελευθερώνουν το διονυσιακό κομμάτι του εαυτού τους, διώνουν τον καθωπρεσπισμό τους. Η κριτική επιτροπή έκρινε, μετά από πολύωρη συνεδρίαση λόγω του υψηλού επιπέδου των διαγωνιζομένων, ότι η Δημητρούλα μας είχε την πιο αστεία μεταμφίεση, ενώ προσαρμόζεε ανάλογα και τις κινήσεις της. Το γλέντι το Σάββατο το βράδυ διήρκεσε αρκετά· έ, θέλουν ώρα για να κουραστούν οι Αττικοί.

Την Κυριακή, μετά από περιήγηση στο νησί, επισκεφθήκαμε τον αρχαιολογικό χώρο Παλαμαρίου. Πρόκειται για ένα πολύ καλά οχυρωμένο οικισμό-λιμάνι, έναν από τους σπουδαιότερους προϊστορικούς οικισμούς του Αιγαίου της πρώιμης και μέσης περιόδου του χαλκού [2.500-1800 π.Χ.]. Ο οικισμός διέθετε οργανωμένη πολεοδομία, με δρό-

μους, κεντρικούς αγωγούς και εντυπωσιακές οικίες. Σε δωμάτια και αυλές εντοπίστηκαν λιθόκτιστα πεζούλια, εστίες, φούρνοι και διαμορφωμένα επίπεδα. Τα περισσότερα από τα ευρήματα τα είδαμε αργότερα στο αρχαιολογικό μουσείο της Σκύρου. Πρόκειται για εξαιρετική συλλογή από κεραμικά. Στο μουσείο εκτίθενται ποικίλα αρχαιολογικά ευρήματα που ανακαλύφθηκαν σε διάφορες περιοχές της Σκύρου. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν δύο αγγεία της μυκηναϊκής περιόδου με παράσταση πλοίου το ένα και παράσταση ψαριών το άλλο. Επίσης κοσμήματα, όπως περιδέραια, πόρπες, καρφίτσες και σκουλαρίκια. Στο ίδιο μουσείο φιλοξενείται και λαογραφική συλλογή.

Στην πανέμορφη χώρα της Σκύρου περπατάμε στα γραφικά πλακόστρωτα σοκάκια, ευγενέστατες κυρίες με χαρά μας επιτρέπουν να δούμε το εσωτερικό των περίφημων σκυριανών σπιτιών με την ιδιαίτερη οικονομία χώρου και τον πλούσιο διάκοσμο. Επόμενη επίσκεψη στο ιστορικό και λαογραφικό μουσείο «Φαλιάιτς», το οποίο στεγάζει στο αρχοντικό της οικογένειας.

Δοκιμάζουμε βέβαια ντόπιες νοστιμιές και περιμένουμε να αρχίσουν τα «πανηγύρια», από τα πιο συγκλονιστικά έθιμα της ελληνικής αποκριάς. Η καταγωγή τους πηγάζει πολύ πίσω, στους μύθους του τραγοπόδαρου Πάνα, στις πανάρχαιες, αρχέγονες τελετουργίες.

Η μία φάση περιλαμβάνει την ομάδα «Γέρος», «Κορέλα», «Φράγκος». Ο Γέρος φοράει μαλαρή κόπα από προβιά τράγου, μάσκα από προβιά νεογέννητου γιδιού, στα πόδια πέτσινα σανδάλια, τα «τροχάδια», στη μέση έχει ζωσμένα 40 περίπου τσοπάνικα κουδούνια, με βάρος περίπου 50 κιλά, φοράει τσοπάνικο κοντοβράκι και κρατάει ραβδί με ένα λουλούδι στη λαβή. Παρ' ότι νησί, η πηγή του πλούτου της Σκύρου ήταν η γεωργία και οι τσοπάνηδες ήταν οι άρχοντες. Προχωράει με ρυθμικούς βηματισμούς, κουνάει τη μέση, δημιουργεί εκκωφαντικό θόρυβο, αποτρέποντας έτσι το Κακό. Συνοδεύεται από τη γυναίκα του, την Κορέλα. Διαλαλούν κατά τη σύγχρονη παράδοση την καταστροφή του κοπαδιού τους από κακοκαιρία, ο Γέρος έχει τρελα-

θεί και η Κορέλα φοράει κουρέλια. Τώρα οι Κορέλες είναι συνήθως νεαρές κοπέλες που φορούν την παραδοσιακή σκυριανή φορεσιά. Χορεύουν ανάλαφρα γύρω από την ομάδα. Ο «Φράγκος» είναι νεότερη προσθήκη, σατιρίζει τη σκυριανή κοινωνία που έβγαλε την παραδοσιακή βράκα και ντύθηκε «ευρωπαϊκά».

Το δεύτερο μέρος των εκδηλώσεων περιλαμβάνει το έθιμο της «Τράτας». Οι ναυτικοί φέρνουν τη βάρκα τους στην πλατεία της χώρας, απαγγέλλουν σατιρικούς στίχους όχι μόνο για τις τοπικές αρχές αλλά και για τη σύγχρονη ελληνική -τραγική δυστυχώς- επικαιρότητα. Είναι απόλαυση όλος αυτός ο απίστευτος θόρυβος, οι ομάδες των Γέρων, ο αυθορμητισμός, το γνήσιο, το ανεπιτήδευτο. Ιδιαίτερα εντυπωσιακή η μεγάλη συμμετοχή μικρών παιδιών 7 έως 13 ετών. Μόνα τους ή σε παρέες κυκλοφορούν ντυμένα κατά τα έθιμα, λιλιπούτειοι «γέροι» με τις τρισχαριτωμένες κορέλες τους.

Κορυφαία στιγμή όταν, ενώ καθόμαστε όλοι λίγο κουρασμένοι έξω από ένα φούρνο από τον οποίο παίρνουμε πεντανόστιμες μπουγάτσες, περνάει μπροστά μας μια ομάδα από την «τράτα» με ένα γαϊδουράκι -ναι, οι ναυτικοί είχαν και γαϊδουράκι-, έχουν βαμμένα με φούμο τα πρόσωπά τους, το γαϊδουράκι είναι εφοδιασμένο με καρικατούρα υπολογιστή και η καλλιφωνη κυρία που έχει στη ράχη του τραγουδάει:

«Αν μου Γιώργη, αφέντη μου,
Μεγάλο τ' όνομά σου
Φύλλο δεν μπέτει από δεντρί
Χωρίς το θέλημά σου.»

ή

«Να μαζευτούμε όλοι μαζί
τώρα τα καρναβάλια,
για να τα πούμε καθαρά
του καθενός τα χάλια.»

Στο φούρνο που μπήκαμε για λίγο απολαμβάνουμε μοναδικές σκηνές, ο παππούς ντύνει τον εγγονό του «γέρο». Οι κινήσεις του σίγουρες, τρυφερές. Ο μπόμπιρας είναι δεν είναι 8 χρονών, ο μπαμπάς παρακολουθεί χαμογελώντας, η μαμά με τη γιαγιά, περήμενες, λίγο πιο πίσω. Η γιαγιά μάς λέει ότι 2 μήνες πριν έχουν αρχίσει πρόβες -είναι σίγουρο ότι εκείνη δίνει εντολές. Η καινούργια γενιά εκπαιδεύεται από την παλιότερη. Όταν τελειώνουν, ο μικρός γέρος ξεκύνεται με απίστευτη αυτοπεποίθηση στα σοκάκια. Κανείς δεν ανησυχεί

«πού πάει μόνο του το παιδί».

Αργότερα, μετά από μία τόσο γεμάτη ημέρα, γλυκά κουρασμένοι, κουζουρεύουμε γύρω από το τζάκι του ξενοδοχείου.

Την επομένη, Καθαρή Δευτέρα πια, ευχές για «Καλή Σαρακοστή» και να «μαστε που ανεβαίνουμε πάλι στη Χώρα. Σήμερα, άλλο πάλι θαυμάσιο έθιμο. Νέοι, αγόρια, κορίτσια αλλά και τρισχαριτωμένα παιδάκια φοράνε τις κυριακάτικες παραδοσιακές στολές του τόπου και έχουν βγει για βόλτες. Οι μαμάδες ντύνουν τα παιδιά τους με τις φορεσιές που κληρονομήσανε από τις γιαγιάδες τους και φέρεσαν κι άλλοι παλιότερα. Όλοι βολτάρουν και μαρώνοντας. Στις γυναικείες φορεσιές εντυπωσιακές είναι οι πόρπες της ζώνης και τα πολύχρωμα κεφαλομάντλια. Περιμένοντας να αρχίσουν οι παραδοσιακοί χοροί που θα παρουσιάσουν τοπικοί σύλλογοι, περπατάμε στα δρομάκια, εντυπωσιαζόμαστε άλλη μια φορά από την νησιώτικη αρχιτεκτονική, συναντάμε γραφικά ξωκλήσια που κάποια χρονολογούνται από τα χρόνια του Βυζαντίου. Φτάνουμε μέχρι την είσοδο του βυζαντινού κάστρου που δυστυχώς είναι κλειστό λόγω έργων. Είναι κτισμένο στη θέση αρχαίας ακρόπολης. Απολαμβάνουμε την καταπληκτική θέα κάτω από τη σκιά του καστρομνάστρου του Αγίου Γεωργίου (έτος ίδρυσης το 962 από τον Νικηφόρο Φωκά).

Αρχίζουν οι χοροί, πρώτα από παιδιά του δημοτικού, αργότερα οι μεγαλύτεροι. Ακούγονται τραγούδια νησιώτικα και μικρασιάτικα. Η πλατεία γεμίζει από χρώματα και μυρωδιές. Μυρωδιές ναι, σε καζάνια ετοιμάζεται η φάβα και άλλα σαρακοσιανά εδέσματα που θα προσφέρει η κοινότητα σε όλους. Δυστυχώς, έφτασε η ώρα της αναχώρησης, μερικοί μένουμε λίγο πιο πίσω και απολαμβάνουμε τα σαρακοσιανά και το κρασάκι. Πρώτη φορά δοκιμάζουμε σαλάτα από τα βλαστάρια του φυτού της φάβας. Η φίλη μας που παρέμεινε άλλη μια μέρα μας είπε ότι χορεύανε όλοι, όλο το απόγευμα.

Η επιστροφή με το καράβι ήταν ευτυχώς χωρίς μποφόρ, όμως το οδικό ταξίδι με πολλά «μποφόρ κίνησης».

Πρέπει να ομολογήσω ότι τέτοια γνήσια, αυθεντική, πηγαία Αποκριά είχα πολλά χρόνια να απολαύσω. Δόξα τω Θεώ, οι Σκυριανοί έχουν ακόμη πίστη στα ήθη και τα έθιμα των προγόνων τους, παρά τις δυσκολίες που προβάλλει η σύγχρονη εποχή.

Φωτογραφία: Ρόζα Αφεντάκη

Φωτογραφία: Αφροδίτη Μιχαήλ

Μια διδακτική ιστορία

ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Μια μέρα ο γάιδαρος ενός αγρότη έπεσε σε ένα πηγάδι.

Το ζώο φώναζε απελπισμένα για ώρες κι ο αγρότης προσπαθούσε να καταλάβει τι έπρεπε να κάνει.

Τέλος, αποφάσισε ότι το ζώο ήταν γέρικο και τα έξοδα που απαιτούνταν για να το βγάλει από το πηγάδι ήσαν πολλά.

Δεν άξιζε τον κόπο να προσπαθήσει να σώσει το γάιδαρο. Το μόνο που σκέφτηκε να κάνει ήταν να τον θάψει ζωντανό.

Κάλεσε όλους τους γείτονές του να έρθουν και να τον βοηθήσουν. Πήραν όλοι από ένα φτυαρί και άρχισαν να πετάνε χώματα στο πηγάδι. Στην αρχή, ο γάιδαρος συνειδητοποίησε τι συνέβαινε και φώναζε φρικτά. Μετά όμως, προς έκπληξη όλων, πούχασε.

Λίγα φορτία χώμα αργότερα, ο γεωργός κοίταξε κάτω στο πηγάδι κι έμεινε έκπληκτος με αυτό που είδε.

Ήταν κάτι καταπληκτικό!!!!

Με κάθε φτυαριά χώμα που έπεφτε στην πλάτη του, ο γάιδαρος τινάζοταν και έκανε ένα βήμα προς τα πάνω.

Οι γείτονες του αγρότη συνέχισαν να πετάνε φτυαριές χώμα πάνω στο ζώο, κι αυτό κάθε φορά τινάζοταν κι έκανε ένα βήμα προς τα πάνω. Πολύ σύντομα όλοι είδαν έκπληκτοι ότι το γαϊδούρι είχε φτάσει στην επιφάνεια του πηγαδιού.

Ηθικό δίδαγμα 1: Η ζωή μπορεί να μας φέρει πολλές φτυαριές από σκουπίδια μέσα στο πηγάδι της ζωής μας. Να θυμόμαστε όμως πως κάθε ένα από τα προβλήματά μας αυτά είναι ένα εφαλτήριο. Μπορούμε να βγούμε από τα βαθύτερα πηγάδια απλά με ένα τίναγμα· πατάμε πάνω στο πρόβλημα και κάνουμε ένα βήμα πάνω.

Ηθικό δίδαγμα 2: Προσοχή! Όταν πρόκειται για γαϊδούρια-πολιτικούς ρίχνουμε... τσιμέντο ταχείας πήξεως.

Ι Ο Υ Λ Ι Ο Σ

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ - ΔΡΕΠΑΝΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ • ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΜΗΔΕΙΑ» ΕΥΡΙΠΙΔΗ

Σάββατο 6 Ιουλίου - Κυριακή 7 Ιουλίου

Σάββατο: Αναχώρηση στις 8:00 για το Δρέπανο με στάση για καφέ. Άφιξη στο ξενοδοχείο «Eden-Beach-Πλάκα» στην παραλία Δρεπάνου. Μπάνιο, φαγητό και στη συνέχεια τακτοποίηση στα δωμάτια για ξεκούραση. Το βράδυ, γύρω στις 7 μμ. αναχώρηση όσων έχουν δηλώσει ότι θα παρακολουθήσουν την παράσταση στο θέατρο Επιδαύρου. Παρακαλούμε με τη δήλωση συμμετοχής να δηλώνετε αν θέλετε και εισιτήριο για την παράσταση. **Κυριακή:** Πρωινό ελεύθερο για μπάνιο και ξεκούραση. Το απόγευμα, επιστροφή στην Αθήνα.

ΟΛΥΜΠΟΣ

Η εκδρομή θα πραγματοποιηθεί τέλος Ιουλίου με αρχές Αυγούστου. Η πρώτη διανυκτέρευση θα γίνει στο νέο καταφύγιο και η δεύτερη στο καταφύγιο «Γιώσος Αποστολίδης». Πληροφορίες στο Σύλλογο και στον Πρόεδρο του Δ.Σ. τηλ: 6977.243318. Οι συμμετοχές θα πρέπει να οριστικοποιηθούν τουλάχιστον μέχρι τις 10 Ιουλίου.

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ

ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΣ

Κυριακή 15 Σεπτεμβρίου

Αναχώρηση για το Λαύριο και από εκεί με σκάφος στη Μακρόνησο. Θα γίνει περιήγηση με ξενάγηση και πορεία μέχρι το φάρο στα νότια του νησιού. Πληροφορίες για την ώρα αναχώρησης στο Σύλλογο.

ΝΕΔΑ

Παρασκευή 20 - Κυριακή 22 Σεπτεμβρίου

Παρασκευή: Αναχώρηση στις 4:30 μμ. για Κυπαρισσία όπου θα διανυκτερεύσουμε.
Σάββατο: Αναχώρηση στις 8:00 για το ποτάμι, όπου θα πραγματοποιηθεί πορεία μέσα στην κοίτη μέχρι τους καταράκτες (ώρες πορείας 4).
Κυριακή: Πρωινό ελεύθερο. Μετά το μεσημεριανό φαγητό αναχώρηση για Αθήνα.

ΠΟΡΟΣ (ΟΔΙΚΩΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ)

Κυριακή 29 Σεπτεμβρίου

Πληροφορίες στο Σύλλογο και την Ιστοσελίδα μας στο Διαδίκτυο προσεχώς.

Ο Κ Τ Ω Β Ρ Ι Ο Σ

ΠΑΥΛΙΑΝΗ -ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΟΣ ΚΟΥΒΕΛΟΥ - ΟΙΤΗ

Κυριακή 6 Οκτωβρίου

Αναχώρηση στις 8:00 για Παύλιανη. Πεζοπορική διαδρομή από το χωριό Κουμαρίτσι έως τον υδροβιότοπο Κούβελου (ώρες πορείας 3:30). Όσοι δεν περπατήσουν μπορούν να παραμείνουν στην Παύλιανη για μικρές διαδρομές στη γύρω περιοχή. Το απόγευμα αναχώρηση για Αθήνα. ➤

ΛΙΜΝΗ ΔΥΣΤΟΥ - ΠΟΡΤΟ ΜΠΟΥΦΑΛΟ (ΕΥΒΟΙΑ)**Κυριακή 13 Οκτωβρίου**

Αναχώρηση στις 8:00 για Εύβοια με κατεύθυνση τα Στύρα. Η πεζοπορική ομάδα θα πραγματοποιήσει τη διάσχιση Λίμνη Δύστου - Πόρτο Μπούφαλο (ώρες πορείας 4). Το απόγευμα αναχώρηση για Αθήνα.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ**Δευτέρα 14 Οκτωβρίου**

Στην Αίθουσα του Αττικού και ώρα 7:00 μμ παρουσίαση από τον φιλόλογο κ. Γεράσιμο Μασούρα με θέμα «Η συμβολή των διανοουμένων στην Εθνική Αντίσταση (1941 - 1945)».

ΜΙΚΡΗ ΖΗΡΕΙΑ**Κυριακή 20 Οκτωβρίου**

Αναχώρηση στις 8:00 για Κεφαλάρι Κορινθίας. Η πεζοπορική ομάδα θα πραγματοποιήσει ανάβαση στη μικρή Ζήρεια από το καταφύγιο της Ε.Ο.Φ. (ώρες πορείας 5). Οι λοιποί εκδρομείς θα παραμείνουν στο Κεφαλάρι. Το απόγευμα αναχώρηση για Αθήνα.

ΑΡΝΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ**Σάββατο 26 - Δευτέρα 28 Οκτωβρίου**

Πληροφορίες στο Σύλλογο και την Ιστοσελίδα μας στο Διαδίκτυο προσεχώς.

Ν Ο Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ**ΡΟΪΝΟ - ΚΑΡΔΑΡΑΣ****Κυριακή 3 Νοεμβρίου**

Αναχώρηση στις 7:30 για Τρίπολη, Ροϊνό. Η πεζοπορική ομάδα θα πραγματοποιήσει τη διάσχιση από το Ροϊνό στον Καρδάρα (ώρες πορείας 4). Οι λοιποί εκδρομείς θα μεταβούν στον Καρδάρα ή στο χιονοδρομικό κέντρο, όπου μπορούν να πραγματοποιήσουν μικρές διαδρομές. Το απόγευμα αναχώρηση για Αθήνα.

ΟΛΙΓΥΡΤΟΣ**Κυριακή 10 Νοεμβρίου**

Αναχώρηση στις 8:00 για Λαύκα Κορινθίας. Η πεζοπορική ομάδα θα πραγματοποιήσει ανάβαση στο διάσελο του Ολίγυρτου (ώρες πορείας 4). Οι λοιποί εκδρομείς θα παραμείνουν στη Λαύκα όπου μπορούν να πραγματοποιήσουν μικρές διαδρομές στη γύρω περιοχή. Το απόγευμα αναχώρηση για Αθήνα.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ**Δευτέρα 11 Νοεμβρίου**

Στην Αίθουσα του Αττικού και ώρα 7:00 μμ παρουσίαση από την φιλόλογο και συγγραφέα κα Έλσα Λιαροπούλου με θέμα «150 χρόνια από τη γέννηση του Κ. Καβάφη».

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ - ΜΠΑΡΟΥΤΟΣΠΗΛΙΑ**Κυριακή 17 Νοεμβρίου**

Αναχώρηση στις 8:00 για Λιλαία (Κάτω Αγόριανη) Παρνασσού. Από κει θα πραγματοποιηθεί πορεία προς τη Μπαρουτοσπηλιά (ώρες πορείας 3:30). Το απόγευμα αναχώρηση για Αθήνα.

ΑΛΩΝΙΣΤΑΙΝΑ - ΛΕΒΙΔΙ**Κυριακή 24 Νοεμβρίου**

Αναχώρηση στις 8:00 για Αλωνίσταινα. Η πεζοπορική ομάδα θα πραγματοποιήσει διάσχιση του Μαινάλου με κατεύθυνση το Λεβίδι (ώρες πορείας 5). Οι λοιποί εκδρομείς θα παραμείνουν για λίγο στην Αλωνίσταινα και στη συνέχεια θα μεταβούν στο Λεβίδι. Το απόγευμα αναχώρηση για Αθήνα.

Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ**ΟΣΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ - ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ - ΑΝΤΙΚΥΡΑ****Κυριακή 1 Δεκεμβρίου**

Αναχώρηση στις 8:00 για Δίστομο, Όσιο Λουκά Βοιωτίας. Η πεζοπορική ομάδα θα διασχίσει το φαράγγι της Κλεισούρας (ώρες πορείας 4). Οι λοιποί εκδρομείς θα παραμείνουν για λίγο στη Μονή και στη συνέχεια θα μεταβούν στην Αντίκυρα. Το απόγευμα αναχώρηση για Αθήνα.

ΠΟΛΥΔΡΟΣΟ - ΑΓΟΡΙΑΝΗ (ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ)**Κυριακή 8 Δεκεμβρίου**

Αναχώρηση στις 8:00 για Πολύδροσο Παρνασσού. Παραμονή στο χωριό. Οι πεζοπόροι μπορούν να πραγματοποιήσουν πορεία στο μονοπάτι προς την Αγόριανη με επιστροφή στο Πολύδροσο. Το απόγευμα αναχώρηση για Αθήνα.

ΛΑΥΡΙΟ**Κυριακή 15 Δεκεμβρίου**

Αναχώρηση στις 8:00 για Λαύριο. Επίσκεψη στο αρχαίο θέατρο Θορικού, στα αρχαία μεταλλεία και στο μουσείο πετρωμάτων. Το μεσημέρι φαγητό στο Λαύριο. Το απόγευμα αναχώρηση για Αθήνα.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ**Δευτέρα 16 Δεκεμβρίου**

Στην Αίθουσα του Αττικού και ώρα 7:00 μμ βιντεο-προβολή του Τρύφωνα Αναγνωστόπουλου με θέμα «Αίγυπτος, το δώρο του Νείλου».

Χριστούγεννα στη Θεσσαλονίκη**Τρίτη 24 - Σάββατο 28 Δεκεμβρίου**

Επίσκεψη στο Δίον, εκδρομή στο Καϊμακτσαλάν, στο Μοναστήρι της Ρίλλα ή στο Μέλνικ ή Σαντάσκι, επίσκεψη στην αρχαία Πέλλα. Ξενάγηση στη Θεσσαλονίκη.

Ο Σπύρος εν Σκύρω

Πετώντας με το καλάμι της φαντασίας

- Σπυράκη, γράψε μας κάτι για την εκδρομή της Σκύρου, να βάλουμε στο περιοδικό..., η φωνή της άγνωστης Χ. από το τηλέφωνο ήταν κάτι σαν ικεσία μαζί και ιερή προσταγή.

- Οποία τιμή για μένα! εγώ Παιδαγωγός και Ανάχαρις; κατάφερα να ψελλίσω βουρκωμένος. Και αφού μπόρεσα σε χρόνο ρεκόρ να εντοπίσω ποια ήταν η συνομιλήτριά μου, της ανταπέδωσα δεόντως τας τιμάς -πονηρός ο Αλωνιστιώτης.

- Και συ, Χριστινάκι, έχεις προσφέρει τόσα στη σύγχρονη ελληνική ζωγραφική, θα σε ονόμαζα θηλυκό Νταλί της Ελλάδας!...

- ... (λυγμός).

Όμως κι' εγώ αναλογιζόμενος το δύσκολον του εγχειρήματος (εδώ ένας Μάρκο Πόλο έκανε τόσα χρόνια να γράψει το Milione του), απάντησα με αξιόπαινη ειλικρίνεια στη συνομιλήτριά μου:

- Χριστινάκι, δεν ξέρω αν θα τα καταφέρω με τα περιηγητικά. Μήπως θα ήθελες να σου γράψω κάτι για τα παιδικά χρόνια του Κολοκοτρώνη;

Εκείνη επέμεινε: «Λίγα πραγματάκια για το ξενοδοχείο, τις γιορτές που παρακολουθήσαμε, για το κάστρο, τη φύση, ανάφερε και 5-6 φορές τη λέξη "Σκύρος" και έτοιμο και παράτα με με τον Κολοκοτρώνη και τις ιστορίες σου...» (φιλόλογος η κυρία...).

Έτσι κάθομαι και γράφω ένα κείμενο που το είδα εξ' ολοκλήρου στον ύπνο μου και ξέρω πως δεν θα δημοσιευθεί ποτέ. Καλά να πάθετε, εσείς χάνετε!...

Η ιστορία μας αρχίζει από την Αθή-

να, λίγο πριν από την αναχώρηση.

- Καιτούλα, λέω στη συμβία μου, ξέρεις κατά πού πέφτει η Σκύρος; (αναφορά πρώτη).

- Νομίζω, κοντά στην Ελαφώνη, μου απαντά με βεβαιότητα βουλευτή που δεν έχει διαβάσει το Μνημόνιο, αλλά το ψήφισε για να σωθούμε, και έφερε και το χάρτη προς άρσιν πάσης αμφιβολίας.

Και ενώ στο ραδιόφωνο έπαιζε τα «Κύθηρα» του Κατσαρού, εγώ βάλθηκα με το φακό να ανακαλύψω αυτή τη Σκύρο (αναφορά δεύτερη) με τον ίδιο ζήλο, φαντάζομαι, που είχε ο Οδυσσεύς όταν έψαχνε προ ετών να ανακαλύψει πού κρυβόταν ο Αχιλλεύς. Μάλιστα ο φακός με βοήθησε να ανακαλύψω στο χάρτη μια ανώνυμη νησοπούλα, την οποία, ως άλλος Πτολεμαίος, ονόμασα με το μολύβι, Κολοκοτρώνησο. Τελικά, η Σκύρος μας προέκυψε λίγο πιο ψηλά.

- Ούτε δέκα πόντους με το υποδεκάμετρο, ψέλλισε η Καιτούλα, θέλοντας να δικαιολογηθεί.

- Λέω να μην πάμε, μου λέει, εκεί κυκλοφορούν όλο τούρκικα πολεμικά.

- Να δεις που θα σπάσουμε το μπλόκο, της κάνω, ένας είναι ο Αττικός.

Το ξενοδοχείο μας λίγο θερινό, σαν την «Καμέλια», ήταν ωστόσο συμπαθητικό -room 35-.

Αμέσως εντόπισα στο δωμάτιό μας το ψυγείακι, έβγαλα το αγαπημένο μου μαγνητάκι με τον Κολοκοτρώνη και το κόλλησα με προσοχή στην πορτούλα.

Τελικά, για να μη σας τα πολυλογώ, εκεί στη Σκύρο (αναφορά τρίτη) οι άντρες φοράνε από τα παλιά κάτι κουδούνες

χρώματος γκρι έως μαύρο που τις βαράνε και χαλάει ο κόσμος, δεν ξέρω τι τους βρίσκουν· ως και μία κυρία του Αιτικού - συμπαθής κατά τα άλλα- τις φόρεσε για να μας δείξει ότι μπορεί να σηκώσει το βάρος ενός τέτοιου ανδροπρεπούς αθλήματος... ας είναι, έκανα ότι δεν έβλεπα. Για τέτοια έκλυση πθών μιλάμε.

Αχ, Σκύρος, Σκύρος (τρεις και δύο πέντε, κοντεύουμε), τι ωραία που ήσουν, ολάνθιστη, φωτεινή, με τις παραδόσεις σου, τις ανηφορίες σου, τα παραδοσιακά σου σπιτάκια, τους κουδουνάτους σου, τα χαριτωμένα μικρά παιδάκια με το τραγί-σιο προσωπίο.

Επιστροφή... αναμνήσεις ...

Αυτή τη φορά της τηλεφώνησα εγώ.

- Είμαι έτοιμος, της είπα, και άρχισα να της διαβάζω το κείμενό μου, αφού είχα κάνει και τρεις πρόβες κατά μόνας. Είχα βάλει μάλιστα να παίζει και την «Παθητική» του Μπετόβεν -μάλιστα με τον Γκλεν Γκούλντ-, για να συνοδεύει απαλά το θρίαμβό μου στα αυτιά της Χριστινούλας.

Τελείωσα... Σαν έτοιμος από καιρό περίμενα την ετυμηγορία της. Θα είναι ένας θρίαμβος, το γνωρίζω.

- Σπυράκο, μήπως έχεις έτοιμο εκείνο το κείμενο για τα παιδικά χρόνια του Κολοκοτρώνη; μου κάνει η Χριστίνα, σαν να μην είχε ακούσει τίποτα ως τώρα. Ξαναβούρκωσα. Έπρεπε να το είχα καταλάβει. Ποτέ δεν της άρεσε ο Μπετόβεν.

Ο Σπύρος της Καιτούλας

«Λιλιπούτειος «γέρος» υπό την εποπτεία του παππού»

Φωτογραφία: Σπύρος Δημητρακόπουλος

Πάσχα στη Χίο

ΤΗΣ ΠΟΠΗΣ ΚΡΗΤΣΩΤΑΚΗ

Τη γλυκιά βραδιά της Μ. Τετάρτης, την πρωτομαγιάτικη, η ομάδα του Αττικού μάρκαρε από το λιμάνι του Πειραιά με προορισμό το μυροβόλο νησί: τη Χία ή Χίο, την Οφιούσα, την Πιτυούσα, τη Μάκρη, την «Αύρη Χίο», το νησί «Μαστίχα».

Πηγαίναμε να ανακαλύψουμε τη Χίο της Ιωνίας, του Βυζαντίου, της γενοιάτικης κυριαρχίας, της τουρκικής κατάκτησης. Το νησί των παθών και καταστροφών αλλά και τον ευλογημένο τόπο της αρχοντιάς, της ευμάρειας, της λογιουσύνης και του Πνεύματος.

Σ' αυτά τουλάχιστον περιστρέφονταν οι συζητήσεις στο πλοίο, χωρίς να παραλειφθούν και αυτές περί του «χιώτη» Κολόμβου. Κάποια στιγμή, εκεί στο κατάστρωμα, παρέα με τους γλάρους και τη θαλασσινή αύρα, ακούστηκε «να ζήσεις Δημήτρη και Χρόνια Πολλά». Ευχές φιλικές, αγαπτικές. Ο χαλβάς της Μαρίας «πεντανόστιμος». Με τον πρωινό ήλιο της Πέμπτης ξεπρόβαλε το ανάγλυφο τοπίο του νησιού: σχεδόν αρχέγονο, ομπρικό. Κάπως έτσι όπως το αναφέρει ο ποιητής στο έπος του.

Το ξενοδοχείο, στο καλοκαιρινό θέρετρο Καρφάς. Λίγη ξεκούραση, απολαμβάνοντας τη μαγευτική θέα στο Αιγαίο και στα κοντινά μικροσιτάτικα παράλια και η ομάδα ξεκίνησε για τη Χώρα.

Πρώτος σταθμός, το βυζαντινό μουσείο που φιλοξενείται σ' ένα ωραίο οθωμανικό τέμενος (19ος αι.). Τα εκθέματά του καταποίζουν για την ιστορική και πολιτιστική πορεία του νησιού από την παλαιοχριστιανική περίοδο έως τα νεότερα χρόνια, με όλες τις γενοιάτικες και οθωμανικές επιρροές.

Ο δρόμος που οδηγεί στη Δημόσια Βιβλιοθήκη «Κοραΐς», περνάει από τη ζωντανή, χαρούμενη Απλωταριά. Τον παλιό εμπορικό δρόμο της πόλης, όπου άλλοτε οι έμποροι «άπλωναν» τα εμπορεύματά τους. Προκαλούν ιδιαίτερο ενδιαφέρον πολλά κτίρια παλιάς χιώτικης αρχιτεκτονικής. Η αυλή της Βιβλιοθήκης εντυπωσιάζει με τα

ωραία περίτεχνα «βοτσαλωτά» της, σήμα κατατεθέν της Χίου.

Εδώ και το άγαλμα του χιώτη Κοραή: εμπνευστή της ανανεωτικής πνευματικής κίνησης που παρατηρείται στη Χίο του 18ο αι., με την ίδρυση της Νέας Σχολής (1792) και τις νέες ιδέες του Διαφωτισμού. Ο Κοραΐς κληροδότησε στη Βιβλιοθήκη –τότε παράρτημα της Σχολής– 3.500 τόμους ανυπολόγιστης αξίας. Η σημερινή είναι το καύχημα της Χίου (3η στην Ελλάδα) και φιλοξενεί περίπου 250.000 τόμους. Φωτογραφίες, ξεκούραση στα μαρμάρινα σκαλιά. Άνοιξη, αλλά ο ήλιος στο φόρτε του. Στο δρόμο, μου έρχονται στο νου εντυπώσεις ξένων περιηγητών για τις γυναίκες της τουρκοκρατούμενης Χίου: τολμηρές, χειραφετημένες, με πλούσια φορεσιά, χάρη και με εξάισια ομορφιά. Ανυπομονώ να τις δω.

Το αρχαιολογικό μουσείο προκαλεί τον θαυμασμό με την πλούσια συλλογή του. Τα ευρήματα αποκαλύπτουν ζωή στη Χίο από το 6.000 π.Χ. Μιλούν για την ιστορία του νησιού από την πρώιμη νεολιθική περίοδο έως τους ρωμαϊκούς χρόνους. Αναδεικνύουν τον Ιωνικό πολιτισμό και τον ρόλο που διαδραμάτισε η μεγάλη ναυτική δύναμη της Χίου στην αρχαιότητα. Επιστροφή στη δική μας, αναγκαία πραγματικότητα: τα σαρακοσιανά εδέσματα στα «Δελφίνια» της παραλίας, με το απαραίτητο τσίπουρο και την καλή παρέα.

Το Βυζαντινό Κάστρο: ο παλιός πυρήνας της πόλης, στη δεξιά άκρη του λιμανιού. Με ό,τι έχει απομείνει από τα πέτρινα ογκώδη τείχη του, δίνει την εντύπωση ότι το ελέγχει ακόμα. Αν και βυζαντινή η ίδρυση αυτής της φρουριαρικής πόλης (9ος αι.), διακρίνονται κυρίως οι γενοιάτικες και τουρκικές επεμβάσεις. Από την επιβλητική Ν. Πύλη, τα δρομάκια οδηγούν στην γραφική πλατεία του γενοιάτικου οικισμού, το αρχοντικό με το οικόσημο των Justiniani, τη λότηζα, πιο πέρα το τουρκικό νεκροταφείο, ο τουρκικός μαχαλάς. Σ' αυτό το θεατρικό σκηνικό το καφεενάκι της πλα-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

τείας έχει στήσει το δικό του. Με τον καφέ, το υποβρύχιο μαστίχας και την Αφροδίτη να διαβάζει διηγήσεις από τον μεγάλο χαλασμό, η φαντασία μας καλπάζει...

Τη Μ. Παρασκευή, με τα πρωινά αρώματα της γύρω περιοχής, ξαναβρίσκουμε την όσφρησή μας. Προορισμός η νότια, η πιο εύφορη περιοχή του νησιού με τα μαστιχοχώρια. Μαζί μας, ο χιώτης κ. Διλιμπόης, ακούραστος συνοδός. Με τον απλό και γλαφυρό του λόγο μας μύπησε στα πιο κρυφά μυστικά της χιώτικης ιστορίας και παράδοσης. Τα δώρα του μας τίμησαν, τον ευχαριστούμε από καρδιάς.

Η διαδρομή μας τρελαίνει. Η φυσική ομορφιά του τοπίου με τα γαλάζια ακρογιάλια, τα ζωντανά πράσινα περιβόλια, τους κατάφυτους με μαστιχιές, ελιές, και τσικουδιές λόφους, είναι μαγική. Εδώ, είπαμε, αρχίζει η ποίηση.

Περνώντας από το Νεοχώρι, όπου το μαρτύριο του Αγ. Ισιδώρου έκανε τις μαστιχιές να «δακρύσουν», φτάνουμε στην Καλλιμασιά. Το λαογραφικό μουσείο του χωριού –κατάθεση ζωής του κ. Κολλιάρου– ξαφνιάζει με τη μοναδικότητά του: Πλουσιότατο υλικό και επινοητικός, παραστατικός ο τρόπος τοποθέτησής του. Ζωντανεύει την καθημερινή ζωή του παλιού καιρού σε όλες τις εκφάνσεις. Απολαύσαμε «το παραμύθι της γιαγιάς» στην παλιά ντοπιολαλιά και την προβολή για την καλλιέργεια της μαστίχας.

Κάπου στη διαδρομή, τεράστιες περιοχές καμένων μαστιχοδενδρών. Αλγεινή εντύπωση... Ιδίως όταν σκεφθείς ότι αυτός ο μαστιχοφόρος σκίνος με το θαυματουργό του «δάκρυ» δεν ευδοκίμει πουθενά αλλού στον κόσμο, παρά μόνο σ' αυτό το νότιο μέρος της Χίου.

Τα μαστιχοχώρια είναι καστροχώρια από τότε που η γενογάτση Μαόνα τα συνένωσε, τα οχύρωσε, για να διασφαλίσει την προστασία τους και τον απόλυτο έλεγχο της παραγωγής της μαστίχας, τον 14ο αι. Σήμερα υπάρχουν 24 από αυτά τα χωριά και κατατάσσονται στα παλαιότερα και σημαντικότερα οικιστικά συγκροτήματα της Ελλάδας. Δύο λαμπρά παραδείγματα αυτής της φρουριακής αρχιτεκτονικής είδαμε στο Πυργί και στα Μεστά.

Το Πυργί εντυπωσιάζει αρχικά με τα φαντασμαγορικά του «ξυστά»: διακοσμημένες όψεις των κτιρίων με ασπρόμαυρα γεωμετρικά σχήματα. Μια τεχνική χάραξης που θυμίζει τα ιταλικά graffiti. Αν και πολλά «ξυστά» σήμερα είναι τυποποιημένα, το θέαμα είναι μοναδικό και δίνει την εικόνα ενός άλλου θεατρικού σκηνικού.

Τα Μεστά: το πιο καλοδιατηρημένο καστροχώρι. Εδώ πιο εμφανής ο τρόπος οχύρωσης αυτών των οικισμών, όπου ο εξωτερικός τοίχος των σπιτιών της περιμέτρου δημιουργεί και τον τοίχο του κάστρου. Στο εσωτερικό, ένας λαβύρινθος από λιθόστρωτα δρομάκια και αδιέξοδα. Χαθήκαμε κυριολεκτικά περπατώντας κάτω από τα «σκεπαστά» και τους θόλους των ψηλών πετρόκτιστων σπιτιών. Ωραίες πεζούλες, φουρούσια και κόγχες με γλάστρες, οικόσημα, ανάγλυφα υπέρθυρα στις ξύλινες πόρτες σπάνε τη μονοτονία της πέτρας. Ο τετράγωνος πύργος έχει αντικατασταθεί από την τεράστια βασιλική των Ταξιαρχών. Στον «παλιό» Ταξιάρχη, ένα μοναδικής ομορφιάς τέμπλο (1740), σπάνιο δείγμα τοπικής ξυλογλυπτικής.

Τα καστροχώρια μάς μάγεψαν με την παραμυθένια τους ατμόσφαιρα. Εδώ αναστήθηκαν οι σιδερόφρακτοι ιππότες, οι παλιές γενοβέζες αρχόντισσες. Τις είδα νομίζω στην πλατεία και στα μαγαζάκια να πουλάνε προϊόντα μαστίχας.

Ξεκούραση και γεύμα στην ωραία παραλία του Μεγάλου Λιμιώνα. Καφεδάκι και γλυκό κουταλιού στο πανάρχαιο λιμανάκι του Εμπορείου, κάτω από το ιερό της Αθηνάς απέναντι στον λόφο. Ονειρεμένο και το λιμανάκι με τη μαύρη παραλία του «Μαύρα Βόλια» κάτω από τη μια πλευρά του ηφαιστειού Ψάρωνα. Η άλλη, μέσα στη θάλασσα.

Για την ακολουθία του Επιταφίου οι παρέες του Αττικού σκορπίστηκαν στις διάφορες εκκλησίες της Χώρας. Μερικοί προτίμησαν τον Άν-Γιώργη στο Κάστρο για την ιδιαίτερη ατμόσφαιρα. Μόνο που, απ' ό,τι είπαν, ο ιερέας ήταν πολύ βιαστικός. Στη λιτανεία οι πιστοί δεν ακολουθούσαν τον επιτάφιο, τον κυνηγούσαν.

Μ. Σάββατο: προορισμός μας η κεντρική και Δ. Χίος. Πρώτος σταθμός η Ξακουστή Νέα Μονή. Αυτοκρατορική δωρεά του Κωνσταντίνου Θ' Μονομάχου εκφράζει τις καλλιτεχνικές ιδέες της Κωνσταντινούπολης του 11ου αι. Ένα λαμπρό δείγμα οκταγωνικού «νησιωτικού» τύπου ναού, με

δύο νάρθηκες. Το καθολικό με τον μεγαλόπρεπο τρούλλο είναι ένα αριστούργημα. Ο ηγούμενος μάς μίλησε για το «θαύμα» της ίδρυσης της μονής, για τις σφαγές, τις καταστροφές της. Τα μοναδικής τέχνης ψηφιδωτά, εντυπωσιάζουν με τον τέλειο χειρισμό των χρωμάτων στο χρυσό φόντο και με την εκφραστικότητα της ανθρώπινης μορφής όπου μόνο στα "μάτια της ψυχής" δίνεται ιδιαίτερη σημασία.

Ανάβατος: Το πιο εντυπωσιακό χωριό της Χίου. Από μακριά φαίνεται σαν ένα θαυμάσιο γλυπτό σμιλεμένο στην κορυφή του βραχώδους λόφου. Εδώ όλα πέτρα, βράχια και μνήμες. Βυζαντινή η ίδρυσή του, επόπτευε τις δυτικές ακτές της Χίου. Το 1822 γνώρισε τη σφαγή. Όσοι από την ομάδα μπόρεσαν να ανεβούν στο κάστρο του ακατοίκτου οικισμού, αντίκρουσαν το θέαμα του φοβερού γκρεμού, όπου έπεφταν οι κάτοικοι αρνούμενοι την αιχμαλωσία. Η Χίος έχει ακόμη πολλά να μας δείξει και ο χρόνος πείζει. Ο κ. Δημάκας, αρχηγός της ομάδας, προσπαθεί να μας μαζέψει. Εις μάτην. Οι λαχταριστοί λουκουμάδες τιμήθηκαν δεόντως στο μοναδικό καφεεντάκι του χωριού.

Στάση για επίσκεψη στη μονή της Αγίας Μαρκέλλας που μαρτύρησε από το χέρι του πατέρα της και για απολαυστικό φαγητό σε μια από τις καλύτερες παραλίες.

Στο δρόμο χαιρετούμε τη Βολισσό, την πατρίδα του Ομήρου, και το κάστρο της και μετά από μια διαδρομή σ' ένα σεληνιακό τοπίο με ασβεστολιθικά πετρώματα φτάνουμε στο Βροντάδο.

Εδώ μας περιμένει μια πιο αρχαία μνήμη. Η «πέτρα του Ομήρου» ή «Δασκαλόπετρα». Την προστατεύει η μητέρα των θεών Κυβέλη από το διπλανό ιερό της. Ο λαός της Χίου τιμά τον Δάσκαλο του κοντά στην ακρογιαλιά, απ' όπου τα ομηρικά έπη τραγουδήθηκαν στα πέρατα της Οικουμένης.

Το Βροντάδο είναι βέβαια πασίγνωστο για το πασχαλινό έθιμο, τον «ρουκετοπόλεμο». Αντίπαλοι αυτού του πολέμου οι ενορίτες του Αγίου Μάρκου και της Παναγίας της Ερειθιανής έχουν στόχο τις δύο εκκλησίες, κτισμένες αντικριστά σε υψώματα. Το έθιμο που έχει τις ρίζες του στην τουρκοκρατία (πετροπόλεμος παιδιών) ελκύει πολύ κόσμο, αλλά συχνά προκαλεί ατυχήματα.

Αυτό το τελευταίο μας βάζει σε σκέψεις για το βράδυ της Ανάστασης.

Από τον Κάμπο, με τα καταπράσινα περιβόλια εσπεριδοειδών και τα μοναδικής ιστορικής και αρχιτεκτονικής αξίας αρχοντικά, η γεύση μικρή μεν αλλά αρκετά ικανοποιητική σε σχέση με τον διαθέσιμο χρόνο. Σ' αυτό συνέβαλε η επίσκεψή μας στο Citrus, μουσείο και οικοτεχνία εσπεριδοειδών, όπου, εκτός των άλλων, ενημερωθήκαμε για την ιστορία του φημισμένου χιώτικου μανταρινιού, την αρχιτεκτονική των αρχοντικών, γευτήκαμε και αγοράσαμε προϊόντα εσπεριδοειδών.

Για το βράδυ της Ανάστασης η ομάδα τελικά χωρίστηκε. Οι πιο πολλοί και τολμηροί κατόρθωσαν μέσα στην κοσμοσυρροή να ανεβούν με τα πουλμανάκια του δήμου στα υψώματα του όρους Αίπος, πάνω απ' το Βροντάδο. Από εκεί «εκτός βολής», απόλαυσαν ένα φαντασμαγορικό θέαμα με φωτεινές τροχιές ρουκετών. Η ατμόσφαιρα πανηγυρική, αν και γεμάτη θειάφι. Ευχές... φιλιά...

Η μαγειρίτσα εξαιρετική.

Το πρωινό του Πάσχα ξέγνοιαστο. Κουβεντούλα, κολύμπι, μικροί περίπατοι. Ο οβελίας στην αυλή έσπαζε τη μύτη με την τοίκνα του. Το πασχαλινό φαγοπότι συνοδευόταν από νησιώτικους σκοπούς τριμελούς ορχήστρας και σιγά-σιγά εξελίχθηκε σ' ένα ωραίο γλέντι. Τα μέλη του Αττικού επιδόθηκαν στον χορό ως συνήθως. Νεαρές τουρκάλες τουρίστριες και Χιώτισσες μπήκαν στον κύκλο. Ανάσταση! Αγάπη!

Μετά την απογευματινή χαλάρωση, ακολούθησε στη βεράντα του ξενοδοχείου βραδιά υψηλής καλλιτεχνικής σημασίας για τον Αττικό. Διεξήχθη ακρόαση μετά βιντεολήψεως για επιλογή των μελών της υπό σύστασιν χορωδίας του Συλλόγου.

Ακολούθησαν σκηνές απείρου κάλλους και μεγάλης καλλιτεχνικής έκφρασης και έξαρσης γενικά. Όλο το ξενοδοχείο καθηλώθηκε στην κυριολεξία (ή μάλλον καλύτερα βουβάθηκε) από τα ιδιαίτερα φωνητικά και καλλιτεχνικά μας προσόντα.

Τη Δευτέρα, ύστερα από μια σύντομη βόλτα στον Κάμπο, πήραμε το πλοίο της επιστροφής με τη Χίο στην καρδιά μας. Άλλο ένα ωραίο, τέλεια οργανωμένο ταξίδι έφτασε στο τέλος του.

«Στα σκαλιά της Βιβλιοθήκης του Κοραή»

«Βυζαντινό εκκλησάκι στο Πυργί»

Φωτογραφίες: Αφροδίτη Μ